



DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

KOPI
Sendt 29/3-07 jlh

Stortinget
v/ Stortingets president
Karl Johans gate 22
0026 OSLO

Deres ref
200700840

Vår ref
200701705-/SAG

Dato
27.03.2007

**Spørsmål til skriftlig besvarelse om praktisering av gratisprinsippet i
grunnskolen og tematurer**

Spørsmål nr. 799

Bestemmelsen i opplæringsloven § 2-15, som lovfester retten til gratis offentlig grunnskoleopplæring, ble endret av Stortinget i 2002. Etter endringen går det klart frem at den offentlige grunnskoleopplæringen skal være gratis for alle elever og deres foresatte. Gratisprinsippet innebærer blant annet at kostnader som gjelder turer som er en del av opplæringen skal dekkes av kommunen og at det ikke er lov til å kreve noen del av dette dekket av elever eller deres foresatte.

I forbindelse med lovendringen ble landets kommuner kompensert for en kostnadsøkning gjennom rammetilskuddet til kommunesektoren. Det er bred politisk enighet om gratisprinsippet i grunnskolen, og jeg oppfatter ikke at spørsmålet representerer en uenighet om dette.

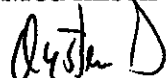
Jeg er enig i at slike turer som er nevnt i spørsmålet er en viktig del av opplæringen og det holdningsskapende arbeidet mot diskriminering og rasisme. Det er derfor viktig at alle elever får muligheten til å delta, uavhengig av de foresattes økonomiske stilling. Den kraftige styrkingen av kommuneøkonomien som Regjeringen har gjennomført, vil gjøre det lettere for kommunene å tilby slike turer.

Det er fremdeles stort rom for frivillig innsats i forhold til turer som koster mer enn det kommunen i utgangspunktet kan betale for. Dette er presisert i forarbeidene til opplæringsloven § 2-15 og i departementets rundskriv F-14-03 om praktiseringen av

bestemmelsen i forhold til finansiering av tematurer. Slik frivillig innsats kan tenkes ytt i form av gaver, dugnad og liknende. Det er imidlertid understreket at det blant annet må stilles krav om at slike bidrag er reelt frivillige og at de kommer alle elevene til gode. Utdanningsdirektoratet, som har et nasjonalt ansvar for tolkning av det gjeldende regelverk, praktiserer bestemmelsen i tråd med dette.

Jeg vil i tillegg vise til St.meld. 16 (2006-2007) ... og *ingen sto igjen* som med fokus på utdanningssystemet er en del av Regjeringens innsats for sosial utjevning. I meldingen blir blant annet gratisprinsippet i grunnskoleopplæringen omtalt og viktigheten av at prinsippet blir praktisert i tråd med lovens intensjoner presisert.

Med hilsen



Øystein Djupedal